

Forfatter: Holte, Anna

Titel: BREV TIL: Strøm, Emma FRA: Holte, Anna (185u-07-14)

Citation: Holte, Anna : "BREV TIL: Strøm, Emma FRA: Holte, Anna (185u-07-14)", i *Breve fra og til en Skuespillerinde*, v. Thaning & Appels Forlag, s. 242. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002150180-000-shoot-L0021501800000021.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til en Skuespillerinde

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Anna tit Emma.

Søllerød, den 14de Juli 185.*

Dette Brev er intet Brev, idetmindste intet almindeligt Brev, men et fortryllet Brev, egentligt en lille Roman og for mig mit Livs bedste Roman, aldrig vil nogen nok saa interessant, nok saa aandrig skrevet Roman fængsle mig saameget som den, jeg nu vil fortælle Dig, og det af den ganske naturlige Grund, at jeg selv er Heltinden i den, og at — dog lad mig ikke strax fortælle Dig Alt, men modtag Begivenhederne og Indtrykkene lidt efter lidt i chronologisk Orden.

Som Du vel erindrer, omtalte jeg i mit sidste Brev, at Storm ventedes den næste Dag, han skulde komme henad Aften med Onkel. Det var med en vis psykologisk Interesse, jeg fulgte Harriet den Dag, hun var i en bevæget Stemning, hun havde ingen Ro paa sig, hun begyndte paa at læse, men lagde Bogen bort igjen, hun greb sit Sytøi, men kastede det strax, hun aabnede Slaveret, men lukkede det atter, kort, hun var i en nerveus, feberagtig Tilstand.

s. 243 Henad Eftermiddagen spadserede Erik og Marie en Tour, Tante havde lagt sig paa Sophaen i Havestuen, Harriet var snart i Haven, snart i Værelserne, hun var intetsteds og overalt, og da jeg saae Onkel og Storm komme gaaende paa Landeveien, greb jeg min Havehat, og listede mig ubemærket bort. Jeg havde en Følelse af, at Harriet helst vilde være alene, naar Storm kom, og at jeg vilde være som det femte Hjul til en Vogn. Jeg gik af en Markvei til de saakaldte Søllerødbakker, hvor den yndige Søllerødso ligger saa venligt smilende ved Ens Fod, og ligesom indbyder En til at tage en Baad og vugge sig lidt paa dens Vande. Jeg ilede ned ad Bakkerne, og sprang ned i Præstens Baad, der destoværre laa fast fortøiet med en Jernkjede til Broen, thi ellers havde jeg forsøgt efter bedste Evne at roe om paa Søen. Nu maatte jeg lade mig nøie med at lade Baaden gyngede lidt frem og tilbage. En Mængde gule Aakander voxede imellem Sivene, og jeg plukkede Flere af dem. Jeg havde vendt Ryggen mod Land, og morede mig nu med at lade min Haand gribe efter de smaae Fisk, som svømmede omkring i Vandet. Det var en ny og eiendommelig Maade at fiske paa, og jeg tør heller ikke anbefale den til Efterlignelse, thi jeg fangede Ingen, men var nær selv i min Iver bleven til en Fisk. Jeg fik nemlig Øie paa en smuk, lille Fisk, som syntes mig saa nær, jeg greb hurtigt efter den, men rakte mig for langt ud af Baaden, og vilde ufeilbarligt være falden i Vandet, s. 244 hvis ikke — ja hvis ikke et Par stærke Arme havde omsluttet mig, og da jeg forbauset og forskrækket hævede mit Hoved, mødte mit Øie — Storms Ansigt, der saae meget bevæget ud.

„Frøkenen driver nok Fiskefangst her i Søllerød," bemærkede han halvt smilende.

„Hvorledes," stammede jeg, „hvorledes er De kommen her?"

„Paa den naturligste Maade af Verden. Jeg søgte Marie og Erik, og Fru Kleinert meente, at de vare gaaede herved til Søen. Da jeg kom herved, opdagede jeg strax Dem her i Baaden, De var imidlertid saa ivrig i Deres Fiskeri, at De ikke hørte mine Skridt paa Broen, og jeg var saa heldig at komme i et beleiligt Øieblik, og frelse Dem fra et ufrivilligt Bad."

Jeg havde sat mig ned i Baaden, jeg var i en forunderlig Stemning. „De er da ikke vred paa mig Anna," sagde Storm, idet han bøiede sig ned over mig. Det var første Gang, han havde kaldt mig Anna, men jeg blev ikke vred paa ham for denne Frihed.

„Anna, see paa mig," bad han.

Jeg vovede ikke at hæve Hovedet.

„Ere vi endnu Fjender?" spurgte han, „Anna, see paa mig."

Han greb min Haand, og jeg — trak den ikke tilbage.

„Anna," bad han for tredje Gang, og hvilken Blødhed var der ikke i hans Stemme, „see paa mig."

s. 245 Jeg hævede mit Hoved, mit Øie mødte hans, og jeg saae — det Blik, som jeg engang skrev til Dig om, at jeg hadede, men som jeg i det Øieblik og fremdeles hele mit Liv igjennem vil elske, som det Kjæreste, Jorden har skjænket mig.

Skjøndt jeg ikke sagde et Ord, maae mine Øine dog have forraadt Alt, hvad mit Hjerte følte, thi pludseligt følte jeg mig hævet op fra mit Sæde, trykket til hans bankende Bryst, og hans Læber søgte og fandt mine.

Et Øieblik efter sad han ved Siden af mig i Baaden, med Armen om mit Liv. Og nu fortalte han mig, at han havde elsket mig fra det Øieblik, hvor jeg paa Dampskibet havde beskrevet mit Ideal for Harriet, og at han for at komme i min Nærhed havde søgt at blive Eriks Manucteur, hvilket var lykkedes ham. Han beskrev derpaa den Smerte, han følte, da han troede, at jeg elskede Moor, og hvorledes han paa Ballet hos Kleinerts omhyggeligt havde gjemt den blegerøde Sløife, jeg havde givet ham, for dog at have et Minde om mig.

„Og jeg som troede, at Du af Ligeegyldighed havde kastet den bort," udbrød jeg, „og dog" —

„Hvilket?"

„Og dog," gjentog jeg rødmende, „gjemte jeg din Bouquet, ja jeg har den endnu." Tilgiv mig Emma, jeg har aldrig fortalt Dig, at jeg kyssede den atter og atter, da jeg kom hjem fra Ballet, og var ene paa mit s. 246Værelse, og at jeg gjemte den som en Helligdom, som min bedste Reliquie.

„Er det sandt Anna," udbrød Frederik henrykt, „men forklar mig da en Hemmelighed."

„Og hvilken?" spurgte jeg.

„Hvorfor har Du hadet mig?"

Jeg bøiede rødmende mit Hoved og hviskede: „Fordi" —

„Nu vel, fordi?"

„Fordi — jeg elskede Dig."

Og Alt om os var saa stille, vi hørte Insekterne summe i Sivene, og den sagte skvulpende Lyd af Bølgerne, der stødte imod Banden. Emma, det var det skønneste Øieblik i mit Liv, ja, blot for et saadant Øieblik er det værdt at leve.

Erik og Maries Stemmer lode sig høre i Nærheden, forskrækket trak jeg min Haand ud af Frederiks.

„Og hvorfor Anna?" spurgte han.

„Fordi, ja fordi Ingen maa vide det, jeg vilde forgaae af Skamfuldhed, hvad ville Tante og Onkel sige, og hvad vil Harriet, o Gud Harriet!" udbrød jeg næsten fortvivlet, thi tænk Dig hvilken fortryllet Stemning, jeg havde været i, at jeg ikke et eneste Øieblik havde tænkt paa Harriet, som dog altid tidligere i mine Tanker var uadskillelig fra Frederik.

„Tys stille," hviskede Frederik, „saa lad det være en Hemmelighed mellem os To til imorgen."

s. 247Og nu kom Erik og Marie. De Tvende vare heldigviis saa opfyldt af hinanden, at de ikke bemærkede min Rødmen og Forlegenhed.

Det var en fortryllet Aften; da vi spadserede hjem, gik han med mig under Armen, og det faldt saa naturligt, som om det havde været den oprindelige Bestemmelse, at min Arm skulde hvile i hans, og da han hjalp mig op af den høie Bakke, hvor Kroen ligger i Baggrunden, saa var det mig, som om han skulde hjælpe mig op ad alle Livets Bakker, og som om jeg ikke kunde gjøre noget Skridt uden hans Hjælp. Ved Thebordet sad han ved min Side, og det var ogsaa saa naturligt, Alt var saa forunderligt naturligt og dog fortryllet for mig, ligesom det kan være i Drømme.

Da jeg havde sagt Godnat til Familien og vilde gaae op ad den lange, snevre Trappe, der fører op til Soveværelserne, stod han ved Foden af Trappen, hvorledes han var kommen der, er mig en Gaade, da jeg for et Secund siden havde seet ham i Havestuen, men at han nu stod der, er en Kjendsgjerning, og at han tog mig i sine Arme, som om jeg var et lille Barn, og atter og atter trykkede mig til sit Bryst, er ogsaa en Kjendsgjerning. Vi vare ene, Ingen saae os, thi Marie var gaaet iforveien op, og Harriet ordnede Theservicet.

Og hvilken Nat, net aldrig havde jeg anet, at en Nat, hvori man ikke lukker et Øie, men vender og dreier sig, og lægger Hovedet i hundrede forskellige s. 248Stillinger pan Pudon, desuagtet kan være saa fortryllende. Frederiks Billed ledsagede mig i alle mine vaagne Drømme, jeg saae atter og atter dette Blik, som jeg nu først havde forstaaet at tyde, jeg hørte hans bløde, kjærlige Stemme hviske: „Anna, see paa mig," og jeg saae paa ham, og jeg lovede mig selv kun at see bam hele mit Liv.

Ja Emma, denne Følelse, som jeg længe hemmeligt har næret, som jeg ikke har vovet at tilstaae hverken for mig eller for Dig, den har han nu kaldt til Liv, og jeg føler, at den er en mægtig Plante, et Træ, under hvis Skygge, jeg kan finde Hvile. Det er det Forunderlige, at min Kjærlighed til ham var en fuldvoxen Knop, som han kun behøvede at aande paa, forat den skulde springe ud til den fyldigste Rose. Hvis han havde elsket Harriet, saa vilde denne Blomst ikke være visnet, men istedetfor en Rose, vilde den kun have viist Torne, min Kjærlighed var da bleven til Had.

Men Theatret, Kunsten, mit Livs Drøm, hvor er da Du? Bøi dig Dødelige dybt i Støvet for Kjærlighedens Almagt, thi ligeoverfor den taber enhver anden jordisk Interesse sin Betydning. Hvad ere Kunstens største, høieste Triumpher imod den Triumph, at besidde hans Kjærlighed, hvad er Publikums jublende Bifald og Klappen i Hænderne mod et sagte Tryk af hans Haand, hvad er et berømt Kunstnernavn, som Mængden ærer og bøier sig for, mod den Lykke at s. 249være hans Navn, at kaldes hans Hustru! O Kjærlighed, Du

mægtige, altopfyldende Følelse, Du er Menneskets største, eneste Lyksalighed paa Jorden, og den, der ikke har følt sit hele Væsen, sin hele Sjæl, sit hele Hjerte gennemtrængt af Dig, har ikke levet. Thi det egentlige Liv er Kjærlighed. Kjærlighed er Sjælen i Livet! —

Den næste Morgen, da jeg kom ned i Haven, var det meget tidligt. Duggen laa paa alle Blomster og Blade; jeg satte mig i et Syringlysthuus, der staaer i det ene Hjørne af Haven, og ikke mange Minutter efter som Frederik. Emma, Du skulde see hum, see dette smukke, ædle, mandige Ansigt, see disse halvt drømmende, halvt vemodige Øine, disse vidunderlig deilige, blaae Øine, Du skulde see hans Mund, hans Smil, — dette Smil, som tilhører mig, disse Øine, der ere mine, dette blonde Haar, som min Haand har Ret til at kjærtegne, og hans Hænder, disse hvide, smalle og dog kraftfulde Hænder, som nu ere min Eiendom. Emma, Du skulde see ham, og Du vilde fatte den uendelige Lykke, som opfylder mig, og den Fylde af Rigdom, som jeg svælger i.

Og han talte til mig, og jeg svarede, han talte til mig om Fremtiden, og bad mig om at opgive min Kunstnerdrøm, men hvor heelt anderledes løde ikke hans Ord derom, end Alfred Moors.

„Anna," sagde han roligt, netop denne Ro virker saa velgjørende paa mit urolige Temperament, „Du s. 250maa opgive din Kunst, det maa Du for min Skyld Jeg veed, ja jeg føler, at det vil være et stort Offer fra din Side, thi endnu har Du kun plukket Roserne ved den dramatiske Stilling, Tornene have kun let berørt Dig. Men idet Du nu fortæder Scenen, medtager Du et smukt, poetisk Billede af den korte Tid, hvori Du har været en Præstinde i Thalias Tempel, og troe mig, det er det Lykkeligste for Dig. Bedre er det at afbryde en Løbebane, imedens enbnu Alt staaer i fuld Blomstring, ja selv om der endnu ere mange Knupper og Spirer tilbage, som kunne udvikle sig til et skjønt, duftende Flor, end at fortsætte den, og tilsidst at maatte trække sig tilbage, naar Alderen, denne ubønhørlige, strenge Dommer, nærmer sig, og alle Blomster ere visne, eller i det Høieste kun ved Kunst kunne faae en Art unaturligt Liv."

„Desuden Frederik," afbrød jeg ham smilende, „har Du jo altid fundet, at jeg intet Talent besad."

„Hvis jeg skal sige Dig min sande Mening om dit Talent, Anna," svarede Frederik, gribende min Haand, og seende mig med Inderlighed ind i Øiet, „saa troer jeg, at Du virkelig er i Besiddelse af Talent, men dit Talent er begrændset, og jeg frygter for, at Du ikke har Energi nok til at kjæmpe mod Ondskab og Intriguer. Ved at forlade Theatret nu, tager Du altid den Illusion med Dig, at Du maaskee kunde have erhvervet Dig et Navn, et Navn værdigt at indflettes i Kunstens uvisnelige Krands. Blev Du derved, s. 251hvem veed, om den Illusion da vilde blive opfyldt. Men min egen elskede Anna, tvivler Du et Øieblik om din Kraft til at forlade Kunstnerbanen, føler Du, at din Kjærlighed til den er større end din Følelse for mig, troer Du, at jeg ikke aldeles kan udfylde Dig og din Fremtid, da siig mig det, medens det endnu er Tid, førend jeg altfor fast vugger mig ind i mit Livs skjønneste Drøm."

„Frederik," udbrød jeg, idet jeg reiste mig og trykkede hans elskede Hoved op til mit Bryst, „jeg behøver ingen Betænkningstid, jeg elsker Dig, Du er for mig Fader, Moder, Søster, Broder, Elsker, Kunst og Alt. Du skal være mit Livs Liv paa Jorden, og ved din Hjælp skal jeg søge at gjøre mig værdig til det evige Liv i Himlen."

Jeg har ikke kunnet sige Frederik Noget om Harriets Følelse for ham, da jeg paa Alt mærker, at han er fuldkommen uvidende om den, jeg har derfor tiet, maaskee engang, naar Aar ere henrundne, at jeg kan meddele ham denne Hemmelighed. Nu kan jeg det ikke, det vilde være et Forræderi mod hende. Vor Forlovelse er declareret, hun veed den ; mit Hjerte krympede sig sammen, da hun bragte mig sin Lykønskning, jeg kunde ikke holde mine Taarer tilbage, jeg slog Armene om hendes Hals og trykkede hende kjærligt til mit Bryst, ligesom for at bede hende at tilgive mig, at jeg havde frataget hende hendes Alt. Men han er jo ogsaa mit Alt, og netop derfor kan s. 252jeg tænke mig den navnløse Smerte Tabet af ham maa være. — Harriet blandede sine Taarer med mine, ja hun hulkede krampagtigt; jeg lod hende græde ud, jeg sagde intet Ord til hende, der kunde røbe, at jeg vidste den egentlige Grnd til hendes Sorg, men jeg ligesom føler, at hun veed, jeg forstaaer hende, og vil glemme, ja evigt begrave hendes Hemmelighed. Jeg troer, af alle jordiske Sorger maa en forsmaaet ikke forstaaet Kjærlighed være den Tungeste, det er en Nessus-kappe, man kan ikke rive den af sit Hjerte, uden at Hjertet bliver sønderrevet. Arme Harriet! —

Tante Clara har skrevet mig et meget venligt Brev til, hvori hun gratulerer mig og ønsker mig til Lykke, det ender saaledes: „Saa har dog det gamle Ordsprog, Alle gode Gange tre, slaaet til, og det glæder mig, at Du dog tilsidst er kommen til Fornuft og har indseet, at den eneste passende Stilling her i Livet for en Dame, er den gifte Stand. Søren og Albertine bleve meget glade ved at høre om din Forlovelse, Søren mener, at det var rigtigst, at Du tog herud et halvt Aars Tid, og lærte lidt Hunsholdning under Albertines Veiledning, thi ellers er han bange for, at Grøden bliver sveden og Stegen brændt, men det kunne vi nu altid tale nærmere om. Søren Albert er lidt gnaven i disse Dage, han skal vist til at have Tænder, det søde Noer. Hils nu hele Familien, og bring din Forlovede min hjerteligste Lykønskning."

s. 253Maries Glæde over, at jeg bliver hendes Svigerinde, er mageløs, hun tilskriver sig Æren af denne Forbindelse, thi hun siger, at hun først aabnede mine Øine for Frederiks Tilbøielighed for mig. Frederik smiler

Holte, Anna , *Breve fra og til en Skuespillerinde*,

og seer paa mig, som om han vilde sige: „Vi havde vel ogsaa fundet hinanden uden hendes Hjælp.“

Og nu Emma, vil der maaskee hengaae nogen Tid, inden Du hører fra mig, thi jeg har ingen Tid til at skrive, jeg har saameget, jeg skal lære. „Af hvem?“ spørger Du. Af ham! af Frederik! Af ham skal jeg lære at kjende mig selv, og ved at kjende sig selv, lærer man at kjende og anerkjende Gud.

Farvel for lang Tid,

din nu først i Sandhed lykkelige
Anna.